

Velký smog

Velký smog zasáhl Londýn 4. prosince 1952 a trval do března 1953. Tato pohroma způsobila smrt tisíců obyvatel a byla hybnou silou změn k modernímu přístupu k životnímu prostředí.

Počátkem prosince 1952 padla na Londýn hustá mlha. Smog byl tak hustý, že občas znemožňoval dopravu. Vstupoval do budov a tak byly rušeny koncerty a promítání filmů, protože diváci neviděli na jeviště nebo na plátno kin.

Vzhledem k tomu, že Londýn byl známý výskytem mlhy, zpočátku nezavládla panika. Po určité době začala zdravotní služba srovnávat počet úmrtí s předchozími lety a bylo zjištěno, že v důsledku smogu zemřelo asi **4 000** lidí – většinou velmi mladí nebo velmi staří lidé, kteří měli nějaké dýchací problémy. Do konce období smogu zemřelo asi dalších **8 000** obyvatel Londýna.

Tyto šokující informace vedly k přehodnocení pohledu na znečištění vzduchu.

Ostrava – 8.12.2010

Právě jsem se vrátila z ordinace. Není vidět na krok, všude kam oko dohlédne, leží hustá šedočerná mlha, mlhovky nestačí, na oknech auta „plastelína“, kterou stěrače odmítají setřít, oči pálí, spojivky rudnou, průdušky bolí, nedá se dýchat. Pamatuju v tomto městě s ohledem na stav ovzduší hodně, ale tohle je i pro mne novum. Velmi nepříjemné novum.

Navzdory tomu, že byl dne 3.12.2010 v 19:30 hodin Českým hydrometeorologickým ústavem vyhlášen signál regulace pro Ostravsko - Karvinsko, který ještě doposud nebyl odvolán, se situace na Ostravsku nelepší, naopak se zhoršuje. Systém regulace evidentně selhává.

Jako lékařce mne začíná svírat úzkost, co bude dál. Úzkost s ohledem na zdraví zdejších a vztek s ohledem na ty, kdo mají povinnost ho chránit. Povinnost danou funkcemi, které zastávají. Funkcemi, za které berou peníze a za které se svým způsobem zdejším vysmívají.

Jsme krátce po komunálních volbách. Kandidovala jsem za politické hnutí Ostravak. Získala jsem nečekaně silný mandát, hlasy voličů mne vynesly z 11. místa na čtvrté a ocitla jsem se přímo v zastupitelstvu města Ostravy.

Zastupitelé politického hnutí Ostravak na ustavujícím zasedání zastupitelstva Statutárního města Ostravy konaném dne 9. listopadu 2010 navrhli, aby zastupitelstvo města přijalo dvě usnesení, jimiž by občanům města jednoznačně deklarovalo, že v nadcházejícím volebním období pro ně bude ochrana životního prostředí a zejména ochrana ovzduší, hlavní prioritou.

Ochranu životního prostředí a ovzduší v Ostravě slibovaly před volbami všechny politické strany kandidující do zastupitelstva města. Přesto se na ustavující schůzi zastupitelstva k ochraně životního prostředí a ovzduší v Ostravě v nastávajícím volebním období kromě zastupitelů politického hnutí Ostravak nikdo jiný ze zastupitelů ostatních politických stran nepřipojil. Náš návrh byl smeten z programu silou i rychlostí, připomínající tsunami.

Zastupitelé hnutí Ostravak se na ustavujícím zasedání zastupitelstva města snažili obsadit pozici náměstka primátora pro životní prostředí skutečným odborníkem v oboru. Proto navrhli do této funkce doc. Ing. Petra Jančíka, PhD., který je dlouholetým a uznávaným odborníkem v této oblasti. Ani tento návrh však nebyl koaličními politickými stranami ČSSD a ODS akceptován a kandidát hnutí Ostravak nebyl zvolen.

Ostatní politické strany v zastupitelstvu města svým postojem ukázaly, že jim téma ochrany životního prostředí v Ostravě není nijak blízké. Je tedy otázkou, kdo kromě zastupitelů hnutí Ostravak má v zastupitelstvu města skutečně zájem chránit životní prostředí a ovzduší v Ostravě. A volič? Ten opět ostrouhal. Jo, jo - když ptáčka lapají, pěkně mu zpívají.

Je mi z toho smutno. Za očistu tohoto města a nárok zde žijících na zdraví, se biju už více než 10 let. Už jsem byla za podvodníka, za lháře, za zloděje i za blázna. A spolu se mnou všichni ti, kdo se mi odvážili podat pomocnou ruku – například MUDr. Radim Šrám, DrSc. z Ústavu experimentální medicíny Akademie věd a jeho vědecký tým.

Přesto krok za krokem pokračujeme, provádíme vědecké výzkumy a studie, sbíráme důkazy, varujeme, bijeme na poplach. V době, kdy to pro zdraví zdejších má ještě nějaký smysl.

Každá další analýza prokazuje, že máme pravdu. A že ji máme od prvního okamžiku. Veřejnost se začíná probouzet, mladí moderní rodiče začínají spolupracovat, chtějí mít děti zdravé a mladí v tomto městě chystají s ohledem na stav znečištění ovzduší demonstraci.

Dívám se z okna a přemýšlím, zda tuto zimu na vlastní kůži zažijeme to, co Londýn postihlo před padesáti lety. Zda také nás tady čeká stejně krutá zkouška a jestli je nutné, aby se řešení začalo hledat až poté, co zbytečně zemřou tisíce neviných lidí.

Nevím, jsou otázky, na které nám odpovědi dá až život sám. Čistý vzduch do plic vám přeje MUDr. Eva Schallerová